

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

RPO-667500-V/11/MS

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 22 551 77 00
Fax 22 827 64 53

Warszawa, 28 lutego 2011 r.

Pan
Jerzy MILLER

Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Szanowny Panie Ministrze,

Do mojego Biura regularnie wpływają skargi od cudzoziemców, którzy po wielu latach nielegalnego zamieszkiwania w Polsce zostali zatrzymani przez Straż Graniczną w celu wydalenia lub zdecydowali się podjąć bezskuteczną, jak się okazało, próbę uzyskania prawa pobytu w naszym kraju. Sytuacja życiowa tych osób zwykle jest dramatyczna. Żyją one w ciągłej obawie przed wydaleniem, a nielegalny pobyt sytuuje je w szarej strefie i naraża na marginalizację w życiu społecznym, ekonomicznym i kulturalnym. Pomimo tych niekorzystnych zjawisk, cudzoziemcy ci koncentrują często swoje życie rodzinne i prywatne w Polsce i z Polską wiążą swoją przyszłość. Integrują się ze społecznością, w której żyją, tworząc trwałe więzi o charakterze osobistym, społecznym i gospodarczym. Deklarują także chęć życia w zgodzie z polskim prawem i realizowania nakładanych przez to praw i obowiązków.

Wydanie decyzji deportacyjnej i konieczność opuszczenia Polski skutkuje zerwaniem wszelkich więzi, jakie cudzoziemcy w Polsce nawiązali. Oznacza także powrót do kraju pochodzenia, z którym cudzoziemcy często stracili już kontakt i którego faktycznie nie znają. Problem ten dotyczy w szczególności małoletnich, którzy bądź to urodzili się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, bądź też przyjechali tutaj ze swoimi rodzicami, wychowali się w styczności z polską kulturą uczęszczając do polskich szkół, a język polski traktują jak język ojczysty.

Sprawy cudzoziemców, którym po wielu latach pobytu w Polsce grozi wydalenie są w moim Biurze badane ze szczególną uwagą także pod kątem naruszenia praw gwarantowanych w Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z 1950 r. (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284) i Konwencji o Prawach Dziecka z 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526). W mojej ocenie, przedstawiony wyżej problem wymaga jednak rozwiązania kompleksowego, jakim jest wprowadzenie kolejnej abolicji dla cudzoziemców przebywających w Polsce nielegalnie. Zapewnienie możliwości legalizacji pobytu osobom, które od wielu już lat zamieszkują na terytorium Polski bez wymaganych prawem zezwoleń, pozwoli im na opuszczenie szarej strefy i umożliwi pełny i aktywny udział w życiu społecznym, a także, w dalszej kolejności, podjęcie realnej konkurencji na rynku pracy. Rozwiązanie takie wydaje się tym samym korzystne zarówno dla samych cudzoziemców, jak i dla państwa polskiego.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn.: Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie oraz o wskazanie, czy w podległym Panu Ministerstwie prowadzone są obecnie prace nad ustanowieniem abolicji dla cudzoziemców zamieszkujących na terytorium Polski nielegalnie.

Łucja Wyrzyńska

Renata Jędrzejewska